

LIETUVOS RESPUBLIKOS GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-705 9, 12, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 34, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 45¹, 46 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIŲ PIROTECHNIKOS PRIEMONIŲ APYVARTOS KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-931 1, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22, 23 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SPROGMENŲ APYVARTOS KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-1315 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl į pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022-04-20 raštas Nr. (1.6Mr)2T-635	4. Įstatymo projektu Nr. 1 keičiamas Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 24 straipsnis, reglamentuojantis ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių prekybą nustatant, kad pardavėjas, naudodamasis elektroninėmis priemonėmis Policijos elektroninių paslaugų sistemoje, turėtų patikrinti, ar nurodytas pirkėjas turi galiojantį leidimą įsigyti ginklus arba leidimą laikyti ginklus, t. y. nebebūtų reikalaujama pateikti leidimą įsigyti ginklus arba leidimą laikyti ginklus. Keitimai numatant, kad nebebūtų reikalaujama pateikti teisę pagrindžiančius dokumentus siekiant išsinuomoti ginklą, daromi ir tikslinant šio įstatymo 28 straipsnį. Atitinkamai keičiami ir Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 30 bei 41 straipsniai. Pažymime, jog perėjimas prie elektroninių dokumentų neabejotinai prisideda prie administracinės naštos mažinimo, tačiau siūlome įvertinti, ar atvejais, jei įsigyti ginklą ar šaudmenų, arba išsinuomoti ginklą kreipsis Europos fizinis asmuo ar trečiosios valstybės gyventojas, tokią galimybę priėmus pakeitimus jie turės, jei informacijos apie šių asmenų turimus leidimus nebus galima patikrinti elektroninėmis priemonėmis. Siūlytina palikti galimybę tokiais atvejais pateikti atitinkamą teisę patvirtinantį popierinį dokumentą.	Atsižvelgta iš dalies. Patikslintas įstatymo projektu keičiamas 28 straipsnis, pagal kurį ginklą pageidaujantys išsinuomoti užsieniečiai, kurie nėra nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai, privalės pateikti užsienio valstybės išduotą dokumentą dėl teisės turėti ginklus. Į kitą pastabos dalį neatsižvelgta. Pagal galiojantį teisinį reguliavimą, bet kuris Europos fizinis asmuo ar trečiosios valstybės gyventojas, norėdamas įsigyti ginklą Lietuvoje, turi pateikti Lietuvos policijos įstaigai savo valstybės išduotus leidimus, kurių pagrindu policijos įstaiga išduos atitinkamą leidimą įsigyti ginklus, kurį asmuo turi pateikti ginklų prekiautojui. Priėmus siūlomus pakeitimus, šie leidimai įsigyti ginklus bus išduodami elektroninėmis ryšių priemonėmis, taigi, trečiosios valstybės gyventojui ar nenuolatiniam Lietuvos Respublikos gyventojui bus išduodami elektroniniai leidimai įsigyti ginklus, kurių išdavimo faktą prekiautojas galės patikrinti

		Policijos elektroninių paslaugų sistemoje.
	<p>5. Įstatymo Nr. 1 projekto 17 straipsniu siūlomi atlikti Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 41 straipsnio keitimai, kuriais patys privatūs asmenys turėtų prisiimti atsakomybę už savo turto tinkamumo naudoti ir vertės nustatymą, tačiau keičiamo įstatymo 41 straipsnio 9 dalyje naikinant nuostatą dėl to, kad tvarką, reglamentuojančią ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių tinkamumo nustatymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, lieka neaišku, kieno nustatyta tvarka ir kokiais atvejais privatūs asmenys turės tai atlikti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Šiuo metu pagal galiojančią teisinę reglamentavimą valstybės įgaliotos institucijos, laikinai paimdamos ginklus savo žinion Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 41 straipsnio nustatytais atvejais ir tvarka, privalo organizuoti ginklų tinkamumo vertinimą pagal Lietuvos policijos generalinio komisaro 2020 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 5-V-551 „Dėl Ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių paėmimo, tinkamumo naudoti nustatymo ir tolesnio jų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintą tvarką. Siūlomu pakeitimu siekiama, kad Vyriausybės įgaliota institucija būtų atsakinga už ginklų tinkamumo vertinimo organizavimą ir finansinių lėšų tam skyrimą tik tada, kai ginklų nuosavybės teisė atitenka (priklauso) valstybei, tokiu būdu prisiimant atsakomybę už tokio ginklo, kaip tinkamo, tolesnį panaudojimą arba sunaikinimą. Manytina, kad visais kitais atvejais privatus asmuo, ginklo savininkas, turi pats prisiimti atsakomybę už savo turimo ginklo tinkamą naudojimą ir tinkamumą naudoti, turėdamas galimybę savo lėšomis kreiptis į atitinkamus subjektus (ekspertus), kurie objektyviai įvertintų pateiktų ginklų tinkamumą naudoti, kai savininkas nusprendžia, kad tokio vertinimo reikia.</p>
	<p>7. Įstatymo Nr. 1 projekto 20 straipsniu keičiamas Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 45¹ straipsnis, kurio 1 dalyje siūloma numatyti, jog Lietuvos šaulių sąjunga ir jos padaliniai aprūpinami ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis ir jų dalimis, vadovaujantis jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, o 4 dalyje siūloma numatyti, kad</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 12 punktą, Lietuvos šaulių sąjunga, vykdydama savo veiklą, turi teisę įsigyti, turėti ir naudoti šaunamuosius ginklus ir šaudmenis</p>

	<p>Ginklų ir šaudmenų įstatymo 45¹ straipsnio 2 ir 3 dalys netaikomos Lietuvos šaulių sąjungai ir jos padaliniams. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos šaulių sąjungos įstatymas (nei galiojantis šiuo metu, nei su pakeitimais, įsigaliosiančiais 2022 m. liepos 1 d.) Lietuvos šaulių sąjungos aprūpinimo ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis ir jų dalimis nereglamentuoja, todėl iš siūlomų pakeitimų lieka neaišku, kas ir koku pagrindu reglamentuos Lietuvos šaulių sąjungos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų ir jų dalių finansavimą, aprūpinimą jais bei jų naudojimą, valdymą bei disponavimą.</p>	<p>bei specialiąsias priemones, taip pat gauti iš kariuomenės ir kitų valstybės institucijų bei įstaigų šaunamuosius ginklus ir šaudmenis, specialiąsias ir technines priemones. Kas sudaro Lietuvos šaulių sąjungos veiklai skirtas lėšas ir iš kur jos yra gaunamos, yra nustatyta Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo 40 straipsnyje. Taigi, turėdama finansinių lėšų ir atitinkamai planuodama savo pirkimų poreikį, Lietuvos šaulių sąjunga turi teisę įsigyti ginklų iš savo lėšų savo organizacijos poreikiams, nepažeisdama ginklų apyvartą reglamentuojančių teisės aktų. Galiojantis Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymas nereglamentuoja Lietuvos šaulių sąjungos aprūpinimo ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis, jų dalimis. Atsižvelgiant į tai, manytina, kad papildomai reglamentuoti Lietuvos šaulių sąjungos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių finansavimą, aprūpinimą jais bei jų naudojimą, valdymą bei disponavimą nėra tikslinga, nes esamas teisinis reguliavimas yra pakankamas, o Lietuvos šaulių sąjungos aprūpinimas ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis, jų dalimis praktikoje nekelia problemų, kurias reikėtų spręsti teisinio reguliavimo priemonėmis.</p>
<p>Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento 2022-04-21 raštas Nr. 18-3543</p>	<p>1. Atkreiptinas dėmesys, kad A kategorijos ginklai, jų priedėliai ir šaudmenys priskirtini karinei įrangai, o karinės įrangos kontrolė, vadovaujantis Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo (toliau – SPKĮ) nuostatomis (SPKĮ 1 ir 2 straipsniai, 3 straipsnio 2-13 dalys, 6 straipsnis), yra ne Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – GŠKĮ), o SPKĮ reguliavimo dalykas. Atitinkama nuostata įtvirtinta ir GŠKĮ 1 straipsnio 3 dalies 6 punkte. Taigi siūlymas įteisinti galimybę eksportuoti, importuoti, vežti</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad ne visi A kategorijos ginklai yra priskiriami karinei įrangai. Pažymime, kad pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 137 punktą,</p>

	<p>ir gabenti tranzitu tam tikrus A kategorijos ginklus, jų priedėlius ir šaudmenis bei užsiimti tarpininko veikla dėl jų, kartu nustatant leidimų tokiai veiklai išdavimo tvarką (GŠKĮ Projekto 5 ir 7 straipsniai), kuria teisės koliziją.</p> <p>Atsižvelgiant į tai ir siekiant teisinio aiškumo, siūlome GŠKĮ projekto 5 ir 7 straipsniuose nustatyti, kad asmenys, siekiantys eksportuoti, importuoti, vežti ir gabenti tranzitu nurodytus A kategorijos ginklus, jų priedėlius ir šaudmenis bei užsiimti tarpininko veikla dėl jų, privalo turėti atitinkamą licenciją, išduotą SPKĮ nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad analogiška nuostata siūloma su 2022 m. sausio 25 d. registruoto Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte (registracijos numeris 22-953).</p>	<p>„keičiant, pildant ar pripažįstant netekusiomis galios keičiamo teisės akto struktūrines dalis, keičiamas aktualus teisės akto tekstas, t. y. su visais vėlesniais šiame teisės akte padarytais ir įsigaliojusiais pakeitimais“. Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pastabą dėl minėtų rekomendacijų 138 punkto reikalavimo Įstatymo projekto nuostatos, kuriomis leidžiama ginklų prekiautojams prekiauti tam tikrai A kategorijos ginklais, ginklų priedėliais, yra suderintos su Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. kovo 24 d. priimtu Ginklų, ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIV-973, kuris įsigaliojo 2022 m. liepos 1 d., ir su Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. gegužės 10 d. Ginklų, ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 3, 13 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIV-1071, kuris įsigaliojo 2022 m. liepos 2 d., kuriais leidžiama civiliams asmenims (Lietuvos šaulių sąjungos nariams, profesinės karo tarnybos nariams, kariams savanoriams, savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams) įsigyti kai kuriuos A kategorijos ginklus (tarp jų – automatinius ginklus), taip pat naktinius taikiklius. Atsižvelgiant į tai, siūlomais įstatymo pakeitimais yra siekiama sukurti galimybę prekiauti Lietuvoje tais A kategorijos ginklais, kurie leidžiami civilinėje apyvartoje, reguliuojant ir kontroliuojant šią veiklą Ginklų, ir šaudmenų kontrolės įstatymo nustatyta tvarka.</p> <p>Įstatymo projekte nustatyta, kad ūkio subjektai gali vykdyti A kategorijos ginklų, išvardytų Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 3 straipsnio 2, 6–10</p>
--	--	---

		punktuose, duslintuvų, šaudmenų, jų dalių, taip pat šio įstatymo 3 straipsnio 7 punkte nurodytų ginklų dėtuvių, į kurias telpa daugiau kaip 20 šovinių, ir šio įstatymo 3 straipsnio 8 punkte nurodytų ginklų dėtuvių, į kurias telpa daugiau kaip 10 šovinių, prekybą, eksportą, importą, vežimą, gabenimą tranzitu, o dėl kitų A kategorijos ginklų tokia veikla yra draudžiama.
	3. Pastebėtina, kad keičiamo GŠKĮ 23 straipsnio pakeitimas, dėstomas GŠKĮ projekto 5 straipsnyje nėra suderintas su paminėto Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo (registracijos numeris 22-953) 2 straipsniu, kuriuo papildomas 23 straipsnis 1 ¹ ir 1 ² dalimis.	Atsižvelgta iš dalies. Žr. argumentus dėl Valstybės saugumo departamento 1 pastabos.
	4. Keičiamo GŠKĮ 25 straipsnio 1 dalies pakeitimas, dėstomas GŠKĮ projekto 7 straipsnyje (praplečiant tarpininkavimo veiklą ir dėl tam tikrų A kategorijos ginklų ir jų priedėlių) taip pat nėra suderintas su minėto Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo (registracijos numeris 22-953) 3 straipsniu, kuriuo keičiama 25 straipsnio 1 dalis, numatant, kad tarpininko veikla dėl A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių įsigijimo, importo, eksporto, vežimo draudžiama. VSD laikosi savo pozicijos (dėl problematikos ir siūlytų pakeitimų), dėstytos VSD 2020 m. lapkričio 20 d. rašte Nr. 18-10496. Atsižvelgdami į tai, manome, kad GŠKĮ projekto 7 straipsnyje dėstomo GŠKĮ 25 straipsnio 1 dalį tikslinti taip: „1. Prekiautojai ar pirkėjai turi teisę sudaryti sutartis dėl A kategorijos ginklų, išvardytų šio įstatymo 3 straipsnio 6-10 punktuose, duslintuvų, naktinių taikiklių, šaudmenų, jų dalių, taip pat šio įstatymo 3 straipsnio 7 punkte nurodytų ginklų dėtuvių, į kurias telpa daugiau kaip 20 šovinių, ir šio įstatymo 3 straipsnio 8 punkte nurodytų ginklų dėtuvių, į kurias telpa daugiau kaip 10 šovinių, taip pat B, C, D kategorijų ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių įsigijimo, importo, eksporto, vežimo per tarpininkus. Tarpininko veikla dėl A kategorijos ginklų,	Atsižvelgta iš dalies. Žr. argumentus dėl Valstybės saugumo departamento 1 pastabos.

	ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių, nenurodytų šio straipsnio 1 dalyje, įsigijimo, importo, eksporto, vežimo draudžiama.“	
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-05-05 raštas Nr. 3-1807	<p>Norime atkreipti dėmesį dėl siūlomo Ginklų iš šaudmenų kontrolės įstatymo pakeitimo nuostatų, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas įsigyti A kategorijos ginklus, išvardytus Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – GŠKĮ) straipsnio 6–10 punktuose, duslintuvus, naktinius taikiklius, šaudmenis, jų dalis, taip pat GŠKĮ 3 straipsnio 7 punkte nurodytų ginklų dėtuves, į kurias telpa daugiau kaip 20 šovinių, ir GŠKĮ 3 straipsnio 8 punkte nurodytų ginklų dėtuves, į kurias telpa daugiau kaip 10 šovinių, suteikiant teisę privatiems ginklų prekiautojams prekiauti paminėtais A kategorijos ginklais ir priedėliais.</p> <p>Ekonomikos ir inovacijų ministerijos vertinimu naujos nuostatos dėl A kategorijos ginklų įsigijimo supaprastinimo turėtų būti įvertintos ir derinamos su Strateginių prekių kontrolės tobulinimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedimu Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtais ir derintais Strateginių prekių kontrolės įstatymo pakeitimo (toliau - SPK įstatymas) ir Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 1, 23 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektais. Parengto ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo projekto 23 straipsnio pakeitimu nustatoma, kad tik gamintojai gali eksportuoti A kategorijos ginklus, o visiems kitiems tai daryti draudžiama, o asmenys, norintys eksportuoti, importuoti, vežti A kategorijos ginklus, ginklų priedėlius, šaudmenis ir jų dalis, privalo turėti SPK įstatymo nustatyta tvarka išduotą licenciją.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad ne visi A kategorijos ginklai yra priskiriami karinei įrangai. Be to, Lietuvos Respublikos Seimas 2022 m. kovo 24 d. priėmė Ginklų, ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 12, 13 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-973, kuris įsigaliojo 2022 m. liepos 1 d., ir 2022 m. gegužės 10 d. Ginklų, ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 3, 13 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1071, kuris įsigaliojo 2022 m. liepos 2 d., kuriais leidžiama asmenims (Lietuvos šaulių sąjungos nariams, profesinės karo tarnybos nariams, kariams savanoriams, savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos kariams) įsigyti kai kuriuos A kategorijos ginklus (tarp jų – automatinius ginklus), naktinius taikiklius. Atsižvelgiant į tai, siūlomais įstatymo pakeitimais yra siekiama sukurti galimybę prekiauti Lietuvoje tais A kategorijos ginklais, ginklų priedėliais, kurie leidžiami civilinėje apyvartoje, reguliuojant ir kontroliuojant šią veiklą Ginklų, ir šaudmenų kontrolės įstatymo nustatyta tvarka.</p> <p>Įstatymo projekte nustatyta, kad ūkio subjektai gali vykdyti A kategorijos ginklų, išvardytų Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo 3 straipsnio 2, 6–10 punktuose, duslintuvų, šaudmenų, jų dalių, taip pat šio įstatymo 3 straipsnio 7 punkte nurodytų ginklų dėtuvių, į kurias telpa daugiau kaip 20 šovinių, ir šio įstatymo 3 straipsnio 8 punkte nurodytų ginklų dėtuvių, į kurias telpa daugiau kaip 10 šovinių,</p>

		prekybą, eksportą, importą, vežimą, gabenimą tranzitu, o dėl kitų A kategorijos ginklų tokia veikla yra draudžiama.
Ginklų pirklių asociacijos 2002-04-14 raštas	<p>1. Dėl 1 str. Įstatymo tikslas ir paskirtis 3. Šio įstatymo nuostatos netaikomos:</p> <p>1.1. Dabartinėje redakcijoje nurodoma GŠKĮ netaikomas 3) <i>ginklams, kurių sviedinio kinetinė energija yra iki 2,5 džaulio (J)</i>; Žaislas pistoletas vaikams gali šauti prilimpančiomis strėlytėmis ar sviediniais, kurių sviedinio kinetinė energija yra 3 ir daugiau džaulio, todėl siūlome pakeisti šią nuostatą, kad GŠKĮ netaikomas 3) <i>ginklams, kurių sviedinio kinetinė energija yra iki 7,5 džaulio (J)</i>.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ginklais nelaikomi daiktai, panašūs į ginklus, iš kurių iššauto sviedinio kinetinė energija yra mažesnė kaip 2,5 J. Klaidinga teigti, kad ir su tokiais nedidelės galios daiktais, panašiais į ginklus, neįmanoma padaryti sužeidimų. Kiekvienais metais pasitaiko atvejų, kai asmenys, tarp jų ir nepilnamečiai, sužaloja save ar kitus tokiais daiktais. Lietuvoje nėra atlikta mokslinių tyrimų, nuo kokios galios šaunamuoju ginklu galima būtų padaryti mirtinų sužalojimų. Tačiau atvirose šaltiniuose (https://en.wikipedia.org/wiki/Airsoft_pelletspellet_s#Dangers_to_humans) galima rasti informacijos, kad kulkos energija, su kuria galima padaryti mirtinų sužalojimų žmogui, svyruoja nuo 3 iki 4 J. Todėl manytina, kad Lietuvoje nustatyta riba, kad ginklų nelaikomi daiktai iki 2,5 J yra optimali, t. y. ginklams nepriskiriami daiktai, su kuriais negalima padaryti mirtinų sužeidimų.</p> <p>Be to, įstatymo projektu nesiekama keisti 1 straipsnio.</p>
	<p>2. Dėl 3 str. A kategorijos ginklai, ginklų priedėliai ir šaudmenys</p> <p>2.1. Iš A kategorijos <i>ginklams, ginklų priedėliams ir šaudmenims priskiriami</i>: prašome išbraukti 41) ~~duslintuvai, naktiniai taikikliai~~, kad būtų galima juos įsigyti visiems ginklus (medžioklei sportui ar savigynai) turintiems asmenims. Rusijos karinės invazijos į Ukrainą metu ginklus turintys asmenys Ukrainoje pradėjo pas Lietuvos piliečius prašyti naktinių taikiklių, kai jau tapo vėlu ir sunku juos įsigyti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Seimas 2022 m. gegužės 10 d. patvirtino Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą Nr. IX-705 3, 13 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1071, kuriuo suteikiama teisė visiems asmenims, kurie turi ginklų teisėtai, įsigyti ir turėti naktinius taikiklius, siekiant taip įtraukti piliečius ir jų</p>

2.2. Ukrainiečių prašymo turinio iliustraciją pateikiame čia žemiau, vaizdumo tikslu:

МОНОКУЛЯР	e6+ 640/35	80	ШТ
МОНОКУЛЯР	e3 max 384/35	150	ШТ
МОНОКУЛЯР	finder fl35r 384/35 lrf	100	ШТ
МОНОКУЛЯР	finder fh35r 640/35 lrf	300	ШТ
ПРИЦІЛ	geni gl35 384/35 lrf	350	ШТ
ПРИЦІЛ	rico rl42 384/42 +lrf350USD	200	ШТ
ПРИЦІЛ	rico rh50 640/50 +lrf 350USD	20	ШТ
ПРИЦІЛ	Scl 35 384/35	100	ШТ
ПРИЦІЛ	Sct 35 v2 384/35	150	ШТ

2.3. Siekiant išvengti situacijos, kuri nutiko Ukrainos ginklų savininkams prašome Lietuvos piliečiams netrukdyti įsigyti duslintuvus ir naktinius taikiklius savigynai už savo pinigų.

2.4. Atkreipiame dėmesį, kad dažnai nežinoma, kad civilinėje apyvartoje esantys duslintuvai tik sumažina garsą, bet jo nepanaikina. Pavyzdžiui Europiniai civiliniai duslintuvai:

2.4.1. **BREEZER OSD - STEYR ARMS** (steyr-arms.com)
duslintuvai STEYR BREEZER OSD kalibrams 7,62 mm / .30" (308 Win., 30-06, 300 Win. Mag.) 5,56 mm / .22" (222 Rem., 223 Rem., .22-250 Rem) **slopina garsą 33 dB** (AVERAGE-SOUND-SUPPRESSION 33 dB).

2.4.2. <https://www.steyr-arms.com/en/breezer/steyr-ums/>
duslintuvai STEYR BREEZER UMS, kalibrams 5,56×45 NATO **slopina garsą 30 dB**

2.4.3. <https://www.steyr-arms.com/en/breezer/breezer-msd/>
duslintuvai STEYR BREEZER MSD kalibrams 7,62 mm / .30" (308 Win., 30-06, 300 Win. Mag.) **slopina**

organizacijas į rengimą ginkluotam pasipriešinimui, palengvinti konvencinių ir hibridinių grėsmių valdymą, o, esant krizinei situacijai, efektyvinti ginklų naudojimą. Taigi dalis pasiūlymo jau yra įgyvendinta.

Dėl duslintuvų pažymėtina, kad nors 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2021/555 dėl ginklų įsigijimo ir laikymo kontrolės (toliau – Direktyva) I priede, kuris numato, kas yra priskiriama A kategorijos ginklams, duslintuvai nėra nurodyti, tačiau Direktyvos 3 straipsnyje pažymima, kad valstybės narės gali pasirinkti taikyti griežtesnes taisykles nei nustatytas Direktyvoje, kaip yra padaryta Lietuvoje, įvertinus, pvz., galimą duslintuvų panaudojimo nusikalstamoms veikoms daryti riziką.

Pažymėtina, kad, siekiant apsaugoti ginklų naudojančio šaulio sveikatą, rekomenduotina naudoti kitas priemones nei duslintuvas, pvz., triukšmą mažinančias ausines.

Iš pateiktos pastabos dėl templinių ginklų, kurių visa įtempimo jėga viršija 1 200 niutonus (N), neaišku, kokiais motyvais siūloma išbraukti minėtus ginklus iš A kategorijos ginklų sąrašo. Pažymėtina, kad atvirose šaltiniuose (<https://en.wikipedia.org/wiki/Crossbow>) yra informacijos, kad specialiosios karinės pajėgos vis dar naudoja templinius ginklus kariniais tikslais, todėl manome, kad templiniai ginklai, kurių

	<p>garsą 33 dB.</p> <p>2.5. Jau nuo II pasaulinio karo laikų¹ karinės klasės duslintuvai karabino garsą slopina 85.5 dB ir daugiau, bet kaip pastebime, civilinėje apyvartoje esantys duslintuvai slopina garsą 33 dB, todėl:</p> <p>2.5.1. civiliai duslintuvai veikia dėl būtiniausių sveikatos ir saugos reikalavimų, susijusių su fizinių veiksnių (triukšmo) keliama rizika darbuotojams (septynioliktoji atskira Direktyva, kaip apibrėžta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje²), nuostatomis</p> <p>2.5.2. civilinėje apyvartoje esantys duslintuvai gesina ugnį iš ugniaginklio šautuvo vamzdžio šūvio metu, kad ugnis neakintų šaulio su naktiniu taikikliu, negadintų akių ir mažiau išduotų šaulio vietą ir negadintų naktinio taikiklio, nes naktiniai taikikliai be duslintuvo ugniai slopinti yra nefunkcionalūs.</p> <p>2.5.3. civiliai duslintuvai slopinantys garsą - 33 dB nedaro šūvio begarsiu. Žinomiausių kalibrų pikinis garsas apie 163,6 dB³. Lietuvoje neseniai matuotas garsas už 6,8 metro nuo šaudymo langelio žinomiausio kalibro Šautuvas Haenel Jaeger 10, kal. 30-06 be kompensatoriaus visuminis Garso ekspozicijos lygis buvo 120,2dB⁴, taigi už 6,8 metro garsas jau krito apie 40 dB, kas tik patvirtina, kad šūvio garsas sumažinimas yra dėl būtiniausių šaulio sveikatos ir klausos ir regos saugos reikalavimų, o ne dėl to, kad jo negirdėtų</p>	<p>įtempimo jėga yra didesnė kaip 1 200 N, yra pagrįstai įrašyti prie A kategorijos ginklų.</p> <p>Be to, įstatymo projektu nesiekama keisti 3 straipsnio.</p>
--	---	--

¹ [https://en.wikipedia.org/wiki/Silencer_\(firearms\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Silencer_(firearms))

² Kolegialių institucijų 2005 m. balandžio 15 d. įsakymas Nr. A1-103/V-265 „Dėl Darbuotojų apsaugos nuo triukšmo keliamos rizikos nuostatų patvirtinimo“.

³ <https://www.caohc.org/UserFiles/file/Shot%20of%20Prevention%20extra%20handout.pdf>

⁴ Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Fizikinių veiksnių tyrimų poskyrio Sveikatos rizikos veiksnių vertinimo skyriaus atlikto Aplinkos triukšmo tyrimo 2022 m. balandžio 7 d. protokolas Nr. F-AT-131/2022.

	<p>aplinkiniai, policija ar aplinkosauga, nes šūvis su NATO šalių civilinėje apyvartoje esančiais duslintuvais⁵ išlieka aiškiai girdimas.</p> <p>2.5.4. Tuo galima įsitikinti nuėjus į šaudyklą. Jūsų žiniai: vaikų darželiuose vidutinis triukšmo lygis siekia 85 dB, kaulių fermose – 115 dB, šokių aikštelėse garso slėgio lygiai dažnai viršija 100 dB, todėl jei 30-06 kalibro garsą duslintuvai mažina nuo 163,6 dB iki 130,6 dB tai garsas aplinkinių ausiai lieka garsesnis nei diskotekos garsas šokių aikštelėje.</p> <p>2.6. Iš A kategorijos turėtų būti išbraukti 18 papunktį „18) ~~templiniai ginklai, kurių visa įtempimo jėga viršija 1 200 niutonų (N)~~“ nes lankų ir arbaletų prilyginimas šiuolaikiniais karto ginklams ir raketoms yra kažkoks nesusipratimas.</p>	
	<p>3. Dėl 6 str. D kategorijos ginklai</p> <p>3.1. Kaip minėjome žaislas pistoletas vaikams gali šauti prilimpančiomis strėlytėmis ar sviediniai, kurių sviedinio kinetinė energija yra 3 ir daugiau džaulio, todėl siūlome pakeisti ir D kategorijai priskirti nuo 7,5 džaulio t. y.: <u>1) pneumatiniai ginklai, kurių sviedinio kinetinė energija yra nuo 7,5 džaulio (J):</u></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad, pagal 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/48/EB dėl žaislų saugos 2 straipsnio 1 dalį, žaislais yra laikomi gaminiai, suprojektuoti ir skirti vien tik arba ne vien tik žaisti vaikams iki 14 metų. Pagal tos pačios Direktyvos I priedo 9 punktą, visi šautuvai ir pistoletai, naudojančys suslėgtas dujas, žaislais nelaikomi. Taigi bet koks daiktas, šaudantis suspausto oro principu, nėra žaislas ir negali būti teikiamas rinkai kaip žaislas. Nedidelės galios (airsoft tipo) pneumatiniai ginklai (galia apie 2 J) taip pat nėra laikomi žaislais. Jų negalima parduoti jaunesniems kaip 14 metų vaikams. Pažymėtina, kad jau 3–4 J galios sviedinys gali padaryti mirtinų sužalojimų, todėl manome, kad nėra tikslinga pripažinti, kad daiktai, kurių galia</p>

⁵ <https://www.steyr-arms.com/en/breezer/>

		yra iki 7,5 J, nelaikomi ginklais, o juos pripažinti žaislais draudžia direktyva 2009/48/EB. Be to, įstatymo projektu nesiekama keisti 6 straipsnio.
	<p>4. Pakeisti 21 str. 2 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>4.1. „9) ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apskaitos žurnalus ir kitus dokumentus saugoti ne mažiau kaip 10 ~~20~~ metų nuo paskutinio įrašo padarymo juose dienos, neatsižvelgiant į tai, ar verčiamasi licencijuojama veikla, ar ne (likvidavus juridinį asmenį, kitą organizaciją ar jų padalinį ar mirus fiziniam asmeniui, ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių apskaitos žurnalai ir kiti dokumentai perduodami policijos ~~įstaigoms~~ įstaigai, kurios kuri tvarko civilinėje apyvartoje esančių ginklų, jų savininkų ir valdytojų apskaitą);“</p> <p>4.2. Sprogmenų žurnalai saugomi 10 metų, o ginklų 20 metų? Kur logika?</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Ši nuostata atitinka 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 258/2012, kuriuo įgyvendinamas Jungtinių Tautų protokolo prieš neteisėtą šaunamųjų ginklų, jų dalių ir komponentų bei šaudmenų gamybą ir prekybą jais, papildančio Jungtinių Tautų Konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą (JT šaunamųjų ginklų protokolą), 10 straipsnis ir nustatoma šaunamųjų ginklų, jų dalių ir komponentų bei šaudmenų eksporto leidimų sistema, importo ir tranzito priemonės, 12 straipsnio nuostatą dėl informacijos saugojimo trukmės.</p>
	<p>5. Pakeisti 21 str. 2 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>5.1. „11) importavęs, atvežęs į Lietuvos Respubliką ginklus, šaudmenis, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo ginklų, šaudmenų importo, atvežimo į Lietuvos Respubliką dienos, o norėdamas eksportuoti, vežti ginklus, šaudmenis iš Lietuvos Respublikos, ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki numatomo ginklų, šaudmenų eksporto, vežimo elektroninėmis priemonėmis per Policijos elektroninių paslaugų sistemą pateikti importuoti, atvežtų ar numatomų eksportuoti, vežti šio įstatymo 3 straipsnio 6–10 punktuose nurodytų ginklų, B ir C kategorijų ginklų identifikacinius duomenis (ginklo šalį gamintoją ir gamybos vietą, markę, modelį, kalibrą, gamintojo pavadinimą, pagaminimo metus ir identifikacinį numerį), vertę, šaudmenų duomenis (identifikacinį gamintojo žymenį, gamintojo pavadinimą ir ginklų partijos identifikacinį numerį,</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Išvados rengėjų iškelta problema dėl šaudmenų apskaitos šiuo metu sprendžiama tobulinant Policijos elektroninių paslaugų sistemą (epolicija.lt). Šio sistemos tobulinimo darbai yra planuojami ir vykdomi atsižvelgiant į turimus žmogiškuosius išteklius ir skirtus valstybės biudžeto asignavimus.</p>

	<p>kalibrą ir šaudmenų tipą, kiekį), vertę, ginklų, šaudmenų tiekėjų ar gavėjų duomenis (pavadinimą, vardą, pavardę, buveinės ar gyvenamosios vietos adresą) policijos įstaigoms įstaigai, kurios kuri tvarko civilinėje apyvartoje esančių ginklų, jų savininkų ir valdytojų apskaitą;“</p> <p>5.2. Šioje vietoje dabar pildome į gavimo ar pardavimo žurnale. Tokiu atveju dubliuojasi informacija. Manau geras laikas naikinti išvis žurnalus, nes pateikta informacija dar pildysis žurnale. Šaudmenų pardavimo informaciją galima būtų taip pat perkelti į e-policijos sistemą. Parduodant šovinius, pardavėjas prisijungtų ir įrašytų prie žmogaus kuris perka, tuo pačiu iš jo nusirašytų likutis. Tokia sistema būtų moderniausia pasaulyje (neskaitant JAV , kur išvis nepildo ir po karo Ukrainoje Lietuva turėtų remtis JAV praktika. Be to sistema būtų skaidri, keliais aspektais. Dabartinė šaudmenų apskaita primena okupacinius brežnevo laikus, o dar ir pats policijos pareigūnas, tikrindamas nelabai suprantą ką tikriną, atsekti kada kas pirkto, turi vesti krūvas žurnalų, todėl laikas atsisakyti valstybei tenkančios naštos.</p>	
	<p>6. Pakeisti 24 str. 1 dalį</p> <p>6.1. Ją išdėstyti taip kad licenciją galėtų gauti ir Lietuvos Respublikoje Vyriausybės įgaliota institucija turi teisę prekiauti visų kategorijų ginklais ir licencijavimo sistema būtų bendra: „1. <u>Lietuvos Respublikoje Vyriausybės institucija gavusi licenciją</u> turi teisę prekiauti visų kategorijų ginklais, ginklų priedėliais, šaudmenimis, jų dalimis, taip pat šio įstatymo <...></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Minima Vyriausybės įgaliota institucija Lietuvos Respublikoje yra Turto valdymo ir ūkio departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, kuris yra specialiojo statuso subjektas ir kuriam licencija prekiauti visų kategorijų ginklais nereikalinga. Departamentas, net ir turėdamas specialiojo subjekto statusą, privalo laikytis Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo nuostatų, kurios yra tiesiogiai susijusios su jo veikla. Jeigu Departamentas, pavyzdžiui, vykdo ginklų prekybą civilinėje apyvartoje, jam taikomos tos pačios Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo nustatytos licencijos turėtojo pareigos</p>

		kaip ir ginklų prekiautojui.
	<p>8. Pakeisti 24 straipsnio 2 dalies 5 punktą jį išdėstyti taip:</p> <p>8.1. 5) <u>registruoti pneumatinių ginklų, kurių sviedinio kinetinė energija yra nuo 7,5 džaulio (J) visų kategorijų ginklų, šių ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių (išskyrus šaudmenis D kategorijos ginklams, dujų įrenginius ir D kategorijos šaltuosius ginklus), parako, kapsulių ir tūtelį su įstatytomis kapsulėmis</u> tiekėjus ir pirkėjus policijos generalinio komisaro nustatytos formos žurnale</p> <p>8.2. Kapsules nepavojingos, parakas neidentifikuojamas, o ši nuostata daugiau sovietinis reliktas, todėl beprasmis.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>D kategorijos ginklai (pneumatiniai iki 7,5 J; dujiniai balionėliai, elektrošokai ir kt.) yra pavojingi ginklai, kuriais galima padaryti žalos. Jų negalima parduoti nepilnamečiams. Manytina, kad prekiautojas privalo patikrinti asmens amžių prieš parduodamas D kategorijos ginklą, taip pat yra reikia fiksuoti, kam buvo parduotas toks ginklas.</p> <p>Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad tiek kapsulės, tiek parakas gali būti panaudojami šoviniui pasigaminti, todėl jei yra kontroliuojamas disponavimas šoviniais, tada ir dalys bei medžiagos, iš kurių jie gali būti pagaminti, turi būti kontroliuojamos analogiškai.</p>
	<p>9. Dėl sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo</p> <p>9.1. Analogiškai sprogmenų žurnalai, jau laikas atsisakyti valstybei tenkančios naštos ir krūvos popierių ir pakeisti įstatymą, jog veiklą susijusią su šaudmenimis, ginklais gali vykdyti įmonė, tik turinti licencijuotą buhalterinę programą. Beje sprogmenų žurnalai saugomi 10 metų, o ginklų 20 metų? Kur logika ? Šioje vietoje dabar pildome į gavimo ar pardavimo žurnale. Tokiu atveju dubliuojasi informacija. Manau geras laikas naikinti žurnalus išvis, nes pateikta informacija dar pildysis žurnale.</p> <p>9.2. Sprogmenų apyvartos kontrolės įstatymo Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>9.2.1. 9) sprogmenų apskaitos žurnalus, unikalius atpažinties žymenis, surinktus duomenis apie sprogmenis ir kitus dokumentus saugoti 10 metų nuo paskutinio įrašo padarymo dienos (likvidavus juridinį asmenį, mirus fiziniam asmeniui ar juridiniam, fiziniam asmeniui nutraukus licencijuojamą veiklą, apskaitos dokumentai</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Sprogmenų prekybos ir naudojimo mastas Lietuvoje nėra didelis. Turime tik kelias sprogmenų įmones, kurios apskaitą apie gaunamus, parduodamus, naudojamus sprogmenis atlieka popieriniuose žurnaluose. Informacinių sistemų kūrimas ar esamų pritaikymas informacijai apie sprogmenų apyvartą rinkti pareikalautų papildomų žmogiškųjų išteklių ir finansinių išteklių. Toks valstybės biudžeto lėšų ir žmogiškųjų išteklių naudojimas nebūtų racionalus.</p>

	<p>perduodami ~~Policijos departamentui~~ policijos įstaigai);</p> <p>9.3. Apskaita yra buhalterinėje programoje, o kas neturi tokios apskaitos, negauna leidimo prekiauti sprogmenimis, čia kaip su patalpomis, jei neturi signalizacijos atestuotos, tai nepriduodi patalpų licencijai gauti.</p> <p>9.4. Sprogmenų gamintojai, eksportuotojai, importuotojai, įvežantieji ar išvežantieji asmenys, prekyautojai ir sprogmenų naudotojai privalo tvarkyti gaminamų, įsigytų, laikomų, sunaudotų ir realizuotų sprogmenų apskaitą ir teikti šiuos duomenis teritorinei policijos įstaigai.</p>	
--	---	--